โกฐเขมา

ชื่ออื่น ๆ โกฐหอม ซังตุ๊ก (จีนแต้จิ๋ว) ซางจู๋ (จีนกลาง)

ชื่ออังกฤษ Atractylodis Lanceae Rhizoma, Atractylodis Rhizoma

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Atractylodes lancea* (Thunb.) DC.

วงศ์ ASTERACEAE (COMPOSITAE)

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ ถิ่นกำเนิดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐประชาชนจีนและแมนจูเรีย ประเทศญี่ปุ่น และเกาหลี

ส่วนที่ใช้ ลำต้นใต้ดินแห้ง

สารสำคัญ น้ำมันหอมระเหย 3.5-5.6% สารกลุ่ม polyacetylenes สารกลุ่ม polysaccharides

กลิ่น และรส กลิ่นหอมเฉพาะ รสหวานอมขมเล็กน้อย และเผ็ดร้อน

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำราสรรพคุณยาไทยใช้เป็นยาบำรุงธาตุ เป็นยาบำรุง ใช้แก้โรคเข้าข้อ แก้โรคในปาก เป็นยาเจริญอาหาร ยาขับปัสสาวะ แก้โรคในปากในคอ ระงับอาการหอบ แก้หวัดคัดจมูก แก้ไข้ แก้ลมตะกัง แก้เหงื่อออกมาก แก้ไข้รากสาดเรื้อรัง โกฐเขมาเป็นหนึ่งในพิกัดโกฐทั้ง 5 โกฐทั้ง 7 และโกฐทั้ง 9

การศึกษาทางเภสัชวิทยา มีฤทธิ์ต้านปวด ฤทธิ์ต้านการอักเสบ ฤทธิ์กระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน ฤทธิ์ทำให้อาหารอยู่ในกระเพาะนานขึ้น

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย. ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2551.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.